

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

सिद्ध कुमाख गाउँपालिका
स्थानीय राजपत्र
भाग २

व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालन व्यवसायको लागि
व्याज अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि, २०७७

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७७/१०/१३

प्रमाणित मिति: २०७७/१०/१३

२०७७ सालको कार्यविधि संख्या: ५

प्रस्तावानः सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाका व्यवसायिक कृषकहरुलाई व्याज अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरी व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालन व्यवसाय विकास मार्फत कृषकहरुको रोजगारीमा वृद्धि गर्दै उनिहरुको जीवनस्तरमा सुधार गर्ने उद्देश्यले सिद्धकुमाख गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागु गरिएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षप्त नाम र प्रारम्भ:(१) यस कार्यविधिको नाम "व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालनव्यवसायको लागि व्याज अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि, २०७७" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

क) "कम्पनी" भन्नाले कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम स्थापित सम्झनु पर्छ ।

ख) "कार्यक्रम" भन्नाले सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको स्वीकृती बार्षिक कार्यक्रम अनुसार व्यवसायिक कृषिका लागी व्याज अनुदान कार्यक्रमलाई सम्झनुपर्छ ।

ग) "कार्यलय" भन्नाले सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

घ) "कृषक" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम व्याज अनुदानका लागी योग्य व्यवसायिक कृषकलाई सम्झनुपर्छ ।

- ड) "निवेदक वा ऋणी" भन्नाले अनसुचि १ मा उल्लेखित व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका वा गर्ने व्यक्ती समुह, संस्था वा कम्पनी सम्झनुपर्छ ।
- च) "स्थानिय सरकार "सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको सरकार सम्झनुपर्छ ।
- छ) "व्यवसाय वा उद्यम" भन्नाले यस कार्यविधिको अनुसुचि १ मा उल्लेखित गरिएका व्यवसायमा श्रम तथा पूँजी लगानी गरिएको कार्यलाई सम्झनुपर्छ ।
- ज) "व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा" भन्नाले व्यवसायिक रुपमा गरिएको कृषि तथा पशुपन्छीजन्य व्यवसाय र सो सम्बन्धी उद्योग व्यवसायका लागी प्रवाह भएको वा हुने कर्जा सम्झनु पर्छ ।
- झ) "व्याज अनुदान" भन्नाले यस कार्यक्रम मार्फत व्यवसायिक कृषकलाई प्रदान गरिने व्याज अनुदान सम्झनुपर्छ ।
- ञ) "बैंक" भन्नाले गाउँपालिका बाट यस कार्यविधि अनुसार संचालन हने कार्यक्रम कार्यन्वयनका लागी गाउँपालिकासंग सहकार्य गर्ने नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त बैंक तथा वित्तिय संस्था,सहकारी संस्था सम्झनु पर्छ ।

- ट) "बैंक तथा वित्तिय संस्था" भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत पत्र क, ख, ग, र घ वर्गका बैंक तथा वित्तिय संस्था,सहकारी संस्था सम्झनुपर्छ ।
- ठ) "भण्डारण" भन्नाले स्वदेशमा कुनै पनि प्रथामिक कृषि उपज (तरकारी, फलफुल, जडिबुटि, दुग्ध पदार्थ तथा माछामासु आदी) उत्पादन गरी भण्डारण गर्ने कार्य सम्झनुपर्छ र सो शब्दले स्वदेशमा यस्ता प्रथामिक कृषि खरिद गरि भण्डारण गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।
- ड) "स्थानिय तह"भन्नाले सिद्ध कुमाख गाउँपालिका सम्झनुपर्छ
- ढ) "समूह" भन्नाले फरक परिवारका कम्तीमा पाँच जना सदस्य १८ वर्ष उमेर पूरा भएका व्यक्तीहरु मिलेर गठन गरेको समुह सम्झनु पर्छ ।
- ण) "सहुलियतपूर्ण कर्जा" भन्नाले अनुसुचि -१ मा उल्लिखित व्यवसायमा बैंकबाट प्रवाह भएको वा हुने कर्जा मा स्थानिय सरकारले यस कार्यविधि बमोजिम ब्याज अनुदान सुविधा उपलब्ध गराउने कर्जा सम्झनु पर्छ ।
- त) "संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम स्थापित फर्म,कृषक समुह,सहकारी संस्था,घरेलु उद्ययोग वा लघु उद्यमको रूपमा दर्ता भएको व्यवसाय सम्झनु पर्छ ।
- थ) "शाखा" भन्नाले बैंकको शाखा कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

कार्यक्रम संचालन

३. बैंक मार्फत व्याज अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिने : (१)
यस कार्यविधि अनुसारको व्याज अनुदान कार्यक्रम सिद्ध
कुमाख गाउपालकामा कार्यरत बैंक मार्फत संचालन
गरिनेछ ।
- (२) दफा (१) अनुसारको व्याज अनुदान कार्यक्रम संचालनका
लागि नेपाल राष्ट्र बैंक, सिद्ध कुमाख गाउपालिकाले
आवश्यक समन्वय तथा सहजिकरण गर्नेछ ।

परिच्छेद-३

कर्जाका प्रकार, सीमा, भुक्तानी, अवधि, ब्याजदर तथा शर्त

४. कर्जाका प्रकार र सीमा:(१) यस कार्यविधि बमोजिम लक्षित ऋणीलाई ब्याज अनुदान प्राप्त हुने गरी बैंक/वित्तीय संस्था,सहकारीले सहुलियतपूर्ण कर्जा प्रवाह गर्नेछन् र त्यस्तो कर्जाको प्रती ऋणी सीमा व्यवसायीक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा दश लाख रुपैयाँसम्म हुनेछ ।
५. कर्जा भुक्तानी तथा ब्याज अनुदान प्राप्त गर्ने अवधि : (१) यस कार्यविधि बमोजिम ब्याज अनुदान दिइने कर्जाको अवधि बढिमा दुई वर्ष सम्म हुनेछ । साथै कर्जाको भुक्तानी अवधि व्यवसायको प्रकृती अनुसार बैंकले तोक्न सक्नेछ ।
- (२) यस्तो कर्जाको भुक्तानी प्रयोजनका लागी बैंकले कर्जाको प्रकार, रकम, उद्देश्य व्यावसायको प्रकृती, प्रतीफलको अवधि र जोखिमकोव स्तर लगायतका आधारमा किस्ता भुक्तानी अवधि निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
६. ब्याज दर एवम् शर्त:(१)स्थानियतहले ब्याज अनुदान उपलब्ध गराउने कर्जामा बैंकले आफ्नो आधार दरमा दुई प्रतिशत विन्दु भन्दा बढी नहुने गरी ब्याज दर कायम गर्नु पर्नेछ ।

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

(२) उपदफा (१) बमोजिम कर्जाको ब्याज,कर्जा सुचना सुल्क, विमा प्रिमियम बाहेक अन्य कुनै पनि प्रकारको थप सेवा शुल्क लिन पाइने छैन ।

परिच्छेद-४

धितो, कर्जा, सुरक्षण, तथा व्यवसायको बीमा सम्बन्धि व्यवस्था

७. कर्जा सुरक्षा तथा धितो सम्बन्धि व्यवस्था : बैंकको नियम अनुसार धितोव लिइ व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा प्रवाह गर्न सक्नेछ ।
८. व्यवसायको बीमा सम्बन्धि व्यवस्था:(१) बैंकले व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा प्रवाह गर्दा परियोजनाको बिमा गर्नु पर्नेछ । नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने बाहेकको विमा शुल्क सम्बन्धित ऋणीले व्यहोर्नुपर्नेछ ।
- (२) व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी बीमा सम्बन्धमा बैंकले प्रचलित कानून, नेपाल राष्ट्र बैंक र बीमा समितीको नियमन र निर्देशनको परिधि भित्र रहि स्पष्ट निती प्रक्रिया बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।
९. कारवाहीका लागी सिफारिस गर्न सक्ने:(१) ऋणीले दफा ५ बमोजिमको अवधि भित्र कर्जा चुक्ता नगरेमा बैंकले यस कार्यविधिको परिच्छेद -१० मा उल्लेख भए बमोजिमको कारवाहिका लागी सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

- (२) कर्जा प्रवाह गर्ने बैकले यस्ता सुविधा रोक्का गर्न अनुरोध गरेमा सम्बन्धित निकायले त्यस्ता ऋणीको सुविधा रोक्का राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

कर्जाको लागी योग्यता एवं शर्त सम्बन्धि व्यवस्था

१०. योग्यता एवं शर्त: यस कार्यविधि बमोजिम बैंकले प्रवाह गर्ने कर्जा प्राप्त गर्न स्थायी लेखा नं. (प्यान) प्रमाण पत्र लिएको र कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसुचि परिच्छेद -१० अनुसारको कारवाहीमा नपरेको नेपाली नागरीकले देहाय बमोजिमको न्यूनतम योग्यता एवं शर्त पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :

- (क) संस्था वा कम्पनिको हकमा नेपाली नागरिकको शतप्रतिशत शेयर स्वामित्व रहेका ।
- (ख) आवश्यकताअनुसार मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको हुनु पर्ने ।
- (ग) कर्जा सूचना केन्द्रबाट साख सूचना अनिवार्य लिइ उक्त साख सूचना बैंक ग्राहक हुनु पर्नेछ ।
- (घ) उद्यम सञ्चालन तथा कर्जा उपयोग सम्बन्धि कर्जाको लागी ऋणीको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ङ) अन्य कागजातको हकमा बैंकले तोके बमोजिम हुनेछ

परिच्छेद-६

कर्जाका लागी आवश्यक कागजात, तथा कर्जा निर्णय सम्बन्धि व्यवस्था

११. आवश्यक कागजात:(१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान लिन चाहाने व्यक्तीले देहाय बमोजिमका कागजात सहित सम्बन्धित बैंकमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (क) सम्बन्धित बैंकको विधिवत रुपमा भरिएको कर्जा आवेदन फाराम,
- (ख) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको व्यावसाय तथा थायी लेखा नं. (प्यान) प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी,
- (ग) प्रोप्राइटर वा साझेदार वा शेयरधनिहरुको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,
- (घ) दश लाखरुपैयाँ भन्दा बढीको कर्जाको हकमा विस्तृत परियोजना प्रस्ताव,
- (ङ) बैंकले तोके बमोजिम अन्य कागजातहरु
- (२) उपदफा (१) बमोजिम आवश्यक सम्पूर्ण कागजात सहित कर्जा आवेदन प्राप्त भएपछि कर्जा आवेदनको अध्ययन पश्चात बैंकले अन्तीम निर्णय गर्नेछ ।

१२. कर्जा निर्णय सम्बन्धि व्यवस्था : (१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान लिन चाहने व्याक्तीले आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण कागजात सहित सम्बन्धित बैकमा अनुसुची २ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम बैकमा आवेदन प्राप्त भएपछि सम्बन्धित कर्जा प्रस्तावको अध्यया एवं आवश्यकअनुसार फिल्ड भेरिफिकेसन गरी कर्जा स्वीकृती हुने वा नहुनेसम्बन्धि सिफासिस गर्ने र सोहिअनुसार बैकले निर्णय गर्नु पर्नेछ ।
- (२) कर्जा प्रवाह गर्न नसकिने भएमा स्पष्ट आधार र कारण सहित सम्बन्धित निवेदकलाइ बैकले लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-७

ब्याज बीमा प्रिमीयम रसुरक्षा शुल्क अनुदान शर्त तथा वितरण
प्रक्रिया सम्बन्धि व्यवस्था

१३. अनुदान सुविधा तथा शर्त सम्बन्धि व्यवस्था:(१) यस कार्यविधि बमोजिमका लक्षित ऋणीलाइ बैंकले प्रवाह गर्ने कर्जाको हकमा गाउँपालिका बाट देहाय बमोजिमको अनुदान सुविधा उपलब्ध हुनेछ ।
- क) बैंकले दिने कर्जामा निर्धारण गरेको व्याज दरमा गाउँपालिकाबाट १०प्रतिसत ब्याज दरले हुन आउने व्याज रकम अनुदान सुविधा उपलब्ध हुनेछ । तर संघिय सरकारबाट र प्रदेशबाट सोहि व्यवसायको लागी व्याज अनुदान पाएका कृषकले यस कार्यविधि अनुसारको व्याज अनुदान सुविधा पाउने छैनन् ।
- ख) व्यावसाय र कर्जाको सुरक्षणमा दिइने अनुदान नेपाल सरकारको स्वीकृत नियमानुसार हुनेछ र यसमा बैंकले सहजिकरण गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको ब्याज अनुदान सुविधा यो कार्यविधि लागु भएपछि बैंकबाट कर्जा लिइ सिद्ध कुमाख गाउँपालका भित्र व्यावसाय गर्ने ऋणीलाइ मात्र उपलब्ध हुनेछ ।

- (३) ऋणीले पाउने व्याज अनुदान सुविधा बैंकको नियमअनुसार कर्जा सुचना शुल्क सम्बन्धित बैंक तथा बिमा प्रिमियम सम्बन्धित बीमा कम्पनीलाइ भुक्तानी गरेपछि मात्र व्याज अनुदान सुविधाका लागी योग्य मानिनेछ ।
- (४) जुन उद्देश्यको लागी कर्जा लिइको हो सोहि उद्देश्यका लागीमात्र कर्जा उपयोग गर्नु पर्नेछ ।
- (५) सम्बन्धित बैंकले अनुगमन गर्दा कर्जा सदुपयोग भएको नपाइएमा व्याज अनुदान सुविधा उपलब्ध गराइने छैन ।
१४. अनुदान रकमको वितरण प्रक्रिया:(१) बैंकले यस कार्यविधि बमोजिम प्रवाह गरेक कर्जाको व्याज अनुदान प्राप्त गर्न कर्जा उपयोगको आधारमा ऋणीले नियमअनुसार भुक्तानी गर्नुपर्ने कर्जा रकम र यस कार्यविधि बमोजिम ऋणीले तीर्नसपने व्याज रकम भुक्तानी गरेको प्रमाण सहित त्रैमासिकरूपमा अनुसुची ३ अनुसारको ढाँचमा गाउँपालिकामा निवेदन दिनु पर्ने छ ।
- (२) गाउँपालिकाले बैंकबाट प्राप्त विवरणको आधारमा व्याज अनुदान रकम बैंकलाइ सोधभर्ना उपलब्ध गराउने छ ।

परिच्छेद - ८

सहूलियतपूर्ण कर्जा प्रवाह तथा ब्याज अनुदान वितरणसँग सम्बन्धित
निकायहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार

१५. बैंकको काम कर्तव्य र अधिकार : यस कार्यविधिको कार्यन्वयन गर्नका लागि सम्बन्धित बैंकको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ।

क) निवेदकले यस कार्यविधि बमोजिम कर्जाको लागि निवेदन दिएमा सम्बन्धित बैंकले कर्जाको प्रकार, उद्देश्य, माग रकम, जोखिमको स्तर, सुरक्षण, बीमा लगायत परियोजनाको सम्भाव्यता तथा कर्जाको सदुपयोग हुने देखिएमा प्राप्त कर्जा आवेदनमाथि आवश्यक कारवाहि गर्ने। कर्जा प्रवाह गर्न नसकिने भएमा स्पष्ट आधार र कारण सहित सम्बन्धित निवेदकलाई लिखित जानकारी दिने।

ख) कर्जा प्रवाह सकिने भएमा कर्जा स्वीकृती गरी सम्बन्धित कर्जा आवेदकलाई जानकारी गराउने। कर्जामा ब्याज अनुदान रकम प्राप्त गर्नका लागि बैंकले तोकेको ढाँचामा ऋणीले अनुदान पाउने ब्याज रकम बाहेक अरु ब्याज रकम असुल गरेको प्रमाणसहित गाउँपालिकासँग सोधभर्ना माग गर्ने।

ग) खण्ड (क) ब्याज अनुदान प्राप्त हुने गरी प्रदान गरिएको कर्जाको त्रैमासिक विवरण अनुसुचि ४, अनुसुचि ५ र अनुसुचि ६ बमोजिमको ढाँचामा १५ दिनभित्र गाउँपालिकामा उपलब्ध गराउने ।

घ) कर्जाको प्रकार उद्देश्य लगानी रकम जोखिमको स्तर एवं आवश्यकतानुसार सदुपयोगिता निरीक्षण गरी सोको अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्ने ।

१६. गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार :

यस कार्यविधिको कार्यन्वयन गर्ने सन्दर्भमा गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) बैंकबाट कर्जामा प्रदान गरीने अनुदान रकम मांग भइ आएमा अनुदान रकम सोधभर्ना दिने ।

ख) यस कार्यविधि बमोजिम क्षेत्रगत तथा विषय गत कर्जा तथा व्याज अनुदानको विवरण सिद् कुमाख गाउँपालिकामा त्रैमासिकरूपमा उपलब्ध गराउने ।

ग) यो कार्यविधिको प्रभावकारी रूपले कार्यन्वयन गर्नका लागि बैंकसंग आकश्यक समन्वय गरी संयुक्त अनुगमन गर्ने ।

१७. गाउँपालिका र बैंकको संयुक्त काम कर्तव्य र अधिकार:

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

यस कार्यविधिको कार्यन्वयन गर्ने सन्दर्भमा गाउँपालिका र बैंकको संयुक्त काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) नियमित रूपमा ऋणीको व्यवसायको संयुक्त अनुगमन गर्ने ।

ख) कुनै समस्या आइ परेमा संयुक्त रूपमा समाधान गर्ने ।

परिच्छेद-९

१८. समन्वय तथा अनुगमन समितिको गठन : (१) यस कार्यविधि अनुसारको कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्नका लागि गाउँपालिका स्तरमा समन्वय तथा अनुगमन गर्न देहाय बमोजिम समन्वय तथा अनुगमन समिति रहनेछ :-

क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत संयोजक

ख) सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्था/सहकारीको प्रमुख सदस्य

ग) कृषि शाखा प्रमुखसदस्य

घ) योजना शाखा प्रमुख सदस्य

ङ) पशु शाखा प्रमुखसदस्यसचिव

(२) समितिले छलफल एवं निर्णयका लागि प्रस्ताव भएका विषयवस्तुहरुको आधारमा गाउँपालिकाकापदाधिकारी र बढीमा दुई जना विषय-विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

(३) समितिको सचिवालय गाउँपालिकामा रहनेछ ।

(४) समितिको बैठक आवश्यकतानुसार बस्नेछ ।

१९. समन्वय तथा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : समन्वय तथा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

- क) यस कार्यविधिको कार्यन्वयन गर्नका लागी आवश्यक समन्वय तथा अनुगमन गर्ने,
- ख) कर्जा प्रवह गर्ने सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्था/सहकारी र सम्बन्धित कार्यालयका शाखाहरुको निरिक्षण गर्ने गराउने,
- ग) यस कार्यविधिको कार्यन्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ उत्पान्न भएमा बाधा अड्काउ फुकाउन सिफारिस गर्ने,
- घ) कार्यविधि तथा अनुसुचिको व्याख्या गर्ने,
- ङ) कार्यविधिमा भएका व्यवस्थाहरुमा हेरफेर गर्नु परेमा पुनरावलोकनका लागीगाउँपालिकामा सिफारिस गर्ने ।

परिच्छेद-१०

२०. कर्जा चुक्ता नगरेमा हुने कारबाही : (१) ऋणीले दफा ४ बमोजिम कर्जा चुक्ता नगरेमा सम्बन्धित बैंकले देहाय बमोजिमको कारबाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्न सक्नेछ :-

- क) ऋणीलाई कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसुचिमा राख्न,
 - ख) ऋणीको राहदानी रोक्का राख्न,
 - ग) ऋणी तथा निजको एकाघरपरिवारका सदस्यहरूको नाममा रहेको कुनै चल अचल सम्पत्ति बिक्री गर्न बन्देज लगाउनका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउन,
 - घ) ऋणीले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा रहेका खाता रोक्का गर्न,
 - ङ) नेपाल सरकार र स्थानीय सरकारबाट उपलब्ध गराउने सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायतका अन्य नागरिक सुविधाबाट वञ्चित गर्न ।
- (२) कर्जा प्रवाह गर्ने बैंकले यस्ता सुविधा रोक्का गर्न सम्बन्धित निकायमा त्यस्ता ऋणीको सुविधा रोक्का राख्न अनुरोध गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-११

विविध

२१. कर्जा वर्गीकरण तथा जोखिम सम्बन्धि अन्य व्यवस्था:(१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने कर्जाहरूको वर्गीकरण नेपाल राष्ट्र बैङ्कले बैंक तथा वित्तिय संस्थालाई जारी गरेको एकीकृत निर्देशन बमोजिम हुनेछ ।
- (२) यस कार्यविधिमा उल्लेख गरियका विषय बाहेक अन्य विषयमा प्रचलित कानून, नेपाल राष्ट्र बैंक, बीमा समिती, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको नियमन र निर्देशनका साथै सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको निति तथा कानुनको परिधि भित्र रहि यस्तो कर्जाको लगानी, अनुगमन, सुरक्षण, बीमा तथा असुली सम्बन्धमा सम्बन्धित बैंक तथा वित्तिय संस्था एवं बीमकले स्पष्ट निती र प्रक्रिया बनाइ लागु गर्न सक्नेछ ।
२२. कर्जा लगानी सहजिकरण गरेवापत संचालन खर्च सम्बन्धि व्यवस्था : यस कार्यविधि बमोजिम बैंकले कर्जा लगानी सहजिकरण गरेवापत संचालन खर्च स्वरूप यस कार्यविधि अनुसार प्रवाह भएको कुल कर्जाको अधिकतम

१(एक) प्रतिशतका दरले गाउँपालिकाले बैंकलाई त्रैमासिक रूपमा उपलब्ध गराउनेछ ।

२३. गुनासो सम्बन्धि व्यवस्था: यस कार्यविधिको कार्यन्वयनका सन्दर्भमा बैंक लगायत यससँग सम्बन्धित निकायहरूले कर्जा प्रवाह नगरेको, ऋणीले सेवा सुविधा नपाएको तथा ऋणीको सदुपयोग नभएको लगायतका यससँग सम्बन्धित गुनासो सुन्ने तथा सोको आधारमा आवश्यक काम करबाहि अगाडी बढाउने कार्य समन्वय तथा अनुगमन समितिको सचिबालयले हुनेछ ।
२४. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुराहरूकोव हकमा यसै बमोजिम र अन्य कुराहरूको हकमा प्रचलित व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।
२५. फाराम तथा ढाँचा सम्बन्धि व्यवस्था: यस कार्यविधि बमोजिम ब्याज अनुदान प्रदान गर्दा प्रयोग हुने अन्य सरलीकृत फाराम तथा ढाँचा नेपाल राष्ट्र बैंकसँगको समन्वयको बैंकले तोके बमोजिम हुनेछ ।
२६. संशोधन तथा हेरफेर : (१) सिद् कुमाख गाउँपालिकाले यस कार्यविधिमा आकश्यकतानुसार संशोधन एवं हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

(२) यस कार्यविधिका अनुसुचि समन्वय तथा अनुगमन समितिको सिफारिसमा गाउँपालिकाले संशोधन एवं हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

२७. बाधा अडकाउ फुकाउ : (१) यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका बाहेक अन्य विषयहरू प्रचलित कानून बमोजिम हुने छ साथै यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा केही बाधा व्यवधान आईपरेमा वा विवाद उत्पन्न भएमा कुनै विषयलाई थप स्पष्ट वा प्रभावकारी बनाउनुपर्ने भएमा बैकको राय सुझाव एवं सिफारिस मन्त्रालयलाई हुनेछ ।

अनुसुचि १

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

निवेदक वा ऋणीले व्याज अनुदान प्राप्त गर्न सक्ने व्यवसायहरु

1. तरकारी उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण तथा विक्री वितरण,
2. बिजन, विरुवा उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण तथा विक्री वितरण,
3. पुष्प व्यवसाय
4. पशुपन्छी पालन,
5. अष्ट्रिच, टर्की र हाँस पालन, सोको मासु एवं अण्डाको भण्डारण, प्रशोधन तथा विक्री वितरण,
6. फलफुल उत्पादन, उत्पादित फलफुलको प्रशोधन, भण्डारण र विक्री वितरण,
7. दुग्धउत्पादन, प्रशोधन र विक्री वितरण,
8. मत्स्यपालन, उत्पादित माछाको भण्डारण तथा विक्री वितरण,
9. च्याउ उत्पादन, प्रशोधन भण्डारण तथा विक्री वितरण,
10. पशुवधशाला, वधस्थल, मासुजन्य उत्पादन, सोको भण्डारण, प्रशोधन तथा विक्री वितरण,
11. प्रशोधन, भण्डारण, शित भण्डारण तथा विक्री वितरण,
12. उखु, कफी, चिया, अलैचि, अदुवा, बेसार, जैतुन, सूर्यमुखी, अल्लो, लोक्ता खेती तथा यिनिहरुको भण्डारण प्रशोधन तथा विक्री वितरण,
13. मौरी पालन व्यवसाय,

14. जौ, फापर, सिलाम तथा अन्यरैथाने बाली उत्पादन, प्रशोधन र विक्री वितरण,
15. प्राङ्गारीक मल, जैविक मल, जैविक विषादी,
16. पशुपन्ध्रीजन्य दाना उद्योग चल्ला उत्पादन गर्ने ह्याचरी,
17. कपास, उन, रेसम खेती/ उत्पादन, प्रशोधन र विक्री वितरण,
18. भेडा, च्याङ्गा र चौरी लगायतबाट उनको उत्पादन, प्रशोधन र विक्री वितरण,
19. नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारले समय समयमा थप गरेका अन्य कृषि तथा पशुपन्ध्रीजन्य व्यवसायहरु,
20. नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेका कृषि क्षेत्रमा अन्य बाली तथा वस्तुहरु,

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

अनुसुचि २

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

अनुदान लिन चाहने व्यक्तिले बैंकमा दिने निवेदनको ढाँचा

मिती : २०७७/...../..

श्री

विषय : ब्याज अनुदान सहितको कर्जा बारे

महाशय,

उपयुक्त सम्बन्धमा सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाले जारी गरेको "व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालन व्यावसायको लागी व्याज अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि २०७७" बमोजिमकर्जा उपभोग गर्नका लागी मलाई/मेरो (फर्म कम्पनी /संस्था)लाई..... प्रयोजनका लागी कर्जा प्रदान गरिदिन हुन यो निवेदन पेश गरेको छु। साथै, त्यस बैंकले तोकेको कागजात तथा विवरण समेत यसै निवेदन साथ संलग्न गरी पेश गरेका छु/छौं । मैले प्रचलित कानून नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी गरीएका नियमन, निर्देशन र परिपत्र तथा धनि बैंकबाट तोकिएका शर्तहरूको अधिनमा रहि कर्जाको सहि सदुपयोग गरी कर्जाकोसाँवा तथा ब्याज समयमै भुक्तानी गर्नेछु ।

नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क टेलिफोन नं.

फर्म,कम्पनी संस्था, उद्योग भए

नाम:

छाप:

ठेगाना:

सम्पर्क टेलिफोन नं.

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

अनुसुचि ३

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

बैंकले कर्जाको व्याज अनुदान रकम प्राप्त गर्नको लागी गाउँपालिकामा दिने निवेदनको ढाँचा

मिति: २०७७/...../..

श्री मान प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत ज्यु
सिद्ध कुमाख गाउँपालिका ढोरचौर सल्यान

विषय: "व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालन व्यवसायको लागी व्याज
अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि

२०७७" बमोजिम प्रवाह भएका कर्जाको आ.व को
..... त्रैमासिक अनुदान बारे ।

महाशय,

यस बैंकले "व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालन व्यवसायको लागी
व्याज अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि २०७७" अनुरूप प्रवाह गरेको सम्पूर्ण
कर्जामा यसै साथ संलग्न विवरण बमोजिमका ऋणीहरूले अनुदान
पाउने बाहेकको व्याज रकम जम्मा गरेकोले उक्त कर्जाहरूमा पाउने
व्याज अनुदान वापतको रकम कुल रु (अक्षरेपी
.....) यस बैंकको खाता नं. मा जम्मा
हुने गरी उपलब्ध गराई दिन हुन अनुरोध गर्दछौ । साथै उपरोक्त अवधिमा
सम्बन्धित ऋणहरूबाट व्याज वापत रकम रु (अक्षरपी.....)
असुल उपर भईसकेको व्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

दस्तखत:

दस्तखत:

नाम:

नाम:

पद:

गाउँपालिका कार्यालय:

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

अनुसुचि ४

(दफा १५ सँग सम्बन्धित)

बैंकले ब्याज अनुदान सोधभर्नाका लागी गाउँपालिकामा पेश गर्ने कर्जाको
त्रैमासिक विवरणको ढाँचा

मिति: २०७७/...../..

श्री सिद्ध कुमाख गाउँपालिका, ढोरचौर सल्यान

विषय: ब्याजमा अनुदान प्रदान गरिएको कर्जाको

त्रैमासिक को विवरण

महाशय,

व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालन व्यवसायको लागी ब्याज अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि २०७७ बमोजिम प्रवाह भएको कर्जाको त्रैमासिक को विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

ब्याज अनुदान शोधभर्ना पाउनुपर्ने कर्जाको विवरण

क्र.सं.	ऋणीको नाम	कर्जा प्रवाह मिति	बाँकी अन्तिम भुक्तानी मिति	बाँकी कर्जा (रु)	कायम भएको व्याजदर	यस अवधिमा ऋणीबाट असुली भएको ब्याज रकम(रु)	ब्याज अनुदान रकम (रु)	कैफिय त
जम्मा								

शोधभर्ना पाउनुपर्ने जम्मा रकम रु अक्षरूपी

दस्तखत:

दस्तखत:

नाम:

नाम:

पद:

पद:

कार्यालय:

कार्यालय :

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

अनुसुचि ५

(दफा १५ सगैँ सम्बन्धित)

बैकले गाउँपालिकामा पेश गर्ने नियमित नभएका कर्जा त्रैमासिक विवरणको ढाँचा

मिति: २०७...../...../.....

श्री सिद्ध कुमाख गाउँपालिका, ढोरचौर सल्यान ।

विषय: व्याजमा अनुदान अन्तर्गत प्रवाह भई नियमित नभएका

..... कर्जाको त्रैमासिकको विवरण ।

महाशय,

"व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी पालनव्यवसायर उद्यमको लागी व्याज अनुदान कार्यक्रम कार्यविधि २०७७" बमोजिम प्रवाह भई नियमित नभएका कर्जाको त्रैमासिकको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

नियमित नभएका कर्जाको विवरण

क्र.सं	ऋणीको नाम	कर्जा प्रवाह मिति	कर्जाको अन्तीम भुक्तानी मिति	बाँकी कर्जा (रु)	कायम भएको व्याज दर	यस अवधिमा ऋणीबाट असुल भएको व्याज रकम(रु)	व्याजअनुदानको अनुमतिरकम (रु)	कैफियत
जम्मा								

असुल हुन बाँकी जम्मा साँवा व्याज रकम रु अक्षरूपी.....

दस्तखत:

दस्तखत:

नाम:

नाम:

पद:

पद:

कार्यालय :

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

खण्ड ४) स्थानीय राजपत्र, भाग-२ मिति २०७७/१०/१४

अनुसुचि ६

(दफा १५ सँग सम्बन्धित)

बैंकले गाउँपालिकामामा पेश गर्ने व्याज अनुदानसम्बन्धी कर्जाको त्रैमासिक
विवरणको ढाँचा

..... बैंक लि.

..... साल मसान्तको व्याज अनुदान कर्जाको
त्रैमासको विवरण

क्र.स	लक्षित समुह	अघिल्लो त्रैमासिक सम्मको	यस त्रैमासिकमा थप लागानी	कुल लागानी	बक्यौता रहेको कर्जा	कैफियत
१	व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा	संख्या रकम	संख्या रकम	संख्या रकम	संख्या रकम	
जम्मा						

नोट: यस्तो विवरण त्रैमासको अवधि समाप्त भएको १५ दिनभित्र मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

आज्ञाले
मार्शल कुमार ओली
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत